

Çrregullimet mendore tek mjekët dhe psikiatrit: të zbuluarit, të trajtuarit dhe reagimi ndaj shkeljeve etike

Dr.sci. Naim Fanaj

Qëllimi

Njohja e prezencës së çrregullimeve mendore tek psikiatrit dhe mjekët, të zbuluarit dhe trajtimit të tyre si dhe aspekteve etike të tyre.

Metodologjia

Është hulumtim sasior dhe cilësorë. Është shqyrtuar literatura si dhe është hartuar një pyetësorë në këtë temë. Ky është ofruar për plotësim anëtarëve të LPSH-së përmes emailit (e kanë plotësuar-29) dhe mjekëve tjerë përmes një forumi elektronikë (e kanë plotësuar - 42).

Rezultatet

20.7 % e psikiatërve dhe 19 % e mjekëve pranojnë se kanë pasur një çrregullim mendor. 44 % e psikiatërve dhe 45 % e mjekëve tjerë do ja zbulonin sëmundjen familjes/të afërmëve; 44 % vs 28 % - kolegëve, 6 % vs 20 % institucionit etj. 37 % e psikiatërve dhe 43 % e mjekëve nuk japin arsye pse nuk do ta zbulonin çrregullimin; 34 % e mjekëve dhe 23 % e psikiatërve nuk do ta bënin këtë për shkak të integriteti profesional. 78.6 % e mjekëve dhe 68 % e psikiatërve e vendosin këshillimin kolegial si preferencë trajtimi. Në rastë të shkeljes etike 51.7 % e psikiatërve dhe 2.4 % e mjekëve do ta këshillonin kolegun; 44.8 % e psikiatërve dhe 40.5 % e mjekëve do ta njohtonin institucionin.

Përfundimet

Informacioni për sëmundjet mendore të psikiatërve/mjekëve është i kufizuar. Të zbuluarit e këtij fakti pengohet nga frika prej rrënimit të integritetit profesional. As gjysma e profesionistëve nuk do të njohtonin institucionin për shkeljet etike nga kolegët.

Mental disorders of physicians and psychiatrists: revealing, treating and responding to ethical violations

Aim

Knowledge of the presence of mental disorders to psychiatrists and physicians, revealing and treating with them and their ethical aspects.

Methodology

It is a quantitative and qualitative research. We reviewed the literature and drafted a questionnaire on the subject. This is provided to fill to LPSH's members via email (fulfilled by 29) and other physicians through an electronic forum (fulfilled by 42).

Results

20.7% of psychiatrists and 19% of doctors admit that they had a mental disorder. 44% of psychiatrists and 45% of other physicians will reveal illness to family / relatives; 44% vs 28% - to colleagues, 6% vs 20% to institution etc. 37% of psychiatrists and 43% of physicians and give no reason why will not reveal the illness; 34% of physicians and 23% of psychiatrists don't reveal because of professional integrity. 78.6% of physicians and 68% of psychiatrists see peer counseling treatment as preferred. In case of violation of ethics 51.7% of psychiatrists and 2.4% of physicians would advise a colleague; 44.8% of psychiatrists and 40.5% of doctors will inform institution.

Conclusions

Information about mental illness of psychiatrists / physicians is limited. Revealing this fact is hindered by fear of ruining professional integrity. As half of professionals will not inform institution for ethical violations by colleagues.

Literatura:

White, A.; Shiralkar, P.; Hassan, T, Galbraith, N. & Callaghan, R., Barriers to mental healthcare for psychiatrists; *Psychiatric Bulletin* (2006), 30, 382-384

Brooks, S; Gerada, C., & Chalder, T.; Review of literature on the mental health of doctors: are specialist services needed? *J Mental Health* 2011;I:1-11.